

Tárgytematika

Politológia

NGB_TT003_1

Tárgyfelelős neve: dr. Szakál Gyula

Félév: 2012/13/2

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 2/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy célja a legalapvetőbb politikai, elméleti kategóriák és összefüggések megismertetése. A tárgy alapozó jellegű, így általános ismeretmegalapozó szerepe van, amelyre a későbbi tantárgyak (szociológia, gazdaságtörténet, összehasonlító gazdaságtan) épülnek. A félév során külön kiemeljük azokat az ismereteket (politikai pártok, állami intézmények, politikai eszmék), amelyek segítik a hallgatókat napjaink politikai világában való eligazodáshoz.

TANTÁRGY TARTALMA

1. A politikai rendszer felépítése és elemei. A politikai folyamatokat leíró elméletek. A különböző megközelítési módok: normatív, dialektikus, kibernetikai, antropológiai elemzése.
2. A rendszer egyes elemeinek vizsgálata. Érdekviszonyok. A politikai intézményrendszer különböző típusaiban hogyan generálódnak az érdekviszonyok és hogyan transzformálódnak politikai cselekvéssé.
3. Uralmi és hatalmi viszonyok. Mit jelent az uralom és a hatalom definíciója. Hogyan szervezésében.
4. A társadalmak legitimációs mechanizmusa. Mit jelent a legitimáció és milyen társadalmi szerepe van.
5. A legitimáció történet változatai. Karizmatikus, tradicionális, racionális és forradalmi legitimációs formák. A legitimációs formák keveredése és továbbélése napjainkban.
6. A magyar legitimációs mechanizmusok napjainkig. Kora középkori, középkori és újkori legitimációs formák. A legitimációs mechanizmusok által formált magatartásmódok továbbélése napjainkban.
7. Politikai pártok kialakulása. Angol modell, kontinentális modell, és kelet-európai modell.
8. Politikai pártok és hatékonyság. A magyar politikai pártok kialakulása és formálódása napjainkig.
9. A politikai intézmények kialakulása, funkciói, felépítése. A különböző modern politikai intézmények kapcsolata. A magyar politikai intézményrendszer áttekintése.
10. Politikai filozófiák. Az európai kultúrkörben kialakult politikai gondolkodás máig ható elemeinek az áttekintése. Napjaink modern politikai eszméit miképpen határozza meg az európai politikai kultúra.
11. A modernkor politikai eszméi. A politikai eszmék funkciója, szerveződése és európai specifikumai.
12. A liberalizmus, konzervativizmus és a kis politikai eszmék (anarchizmus, populizmus) formaváltozásai. A politikai szeméket antropológiája, hatalomképe és gazdaságképe.
13. A nemzeti eszme és formaváltozásai. Államnemzet, kultúrnemzet, politikai nemzet, historiai nemzet
14. Az egyes politikai rendszerek kommunikációs gyakorlata. A nyelv szerepe a politikai információk átadásában. Korlátozott kód, kidolgozott kód. Politikai manipulációs formák.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A tantárgyi követelmény: vizsgajegy

Tervezett hallgatói terhelés:

A kontakt órák mértéke 14x2 óra

KÖTELEZŐ IRODALOM

Szakál Gyula: Politológia. Távoktatási jegyzet, 2005.

Szakál Gyula: Hatalmi manipuláció, túlélési technikák a szlovákiai magyarság körében. MTA PTK 1997.

Gallai Sándor - Török Gábor: Politikai és politikatudomány Aula, 2003 (meghatározott fejezetei)

Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia.